

From: Miljøministeriet
Sent: 25 Aug 2015 13:37:07 +0200
To: NST - Retursager NST
Subject: Retursag - Beslutning om fortsættelse af DTU's
skifergasundersøgelse (MIM Id nr.: 1843004)

Beslutning om fortsættelse af DTU's skifergasundersøgelse

Opgave: til beslutning

Frist: 19-08-2015

Godkendes af:

Anders Fink

Pia Holm Nielsen

Henrik Studsgaard

Godkendt dato:

19-08-2015

19-08-2015 16:30:06

20-08-2015 19:52:06

Bemærkninger:

Bemærkninger:

Vedlagte dokumenter

Forelæggelsesside

Forklæde DTU skifergasundersøgelse

bilag 1 - Beslutning om fortsættelse af DTU's skifergasundersøgelse

**Dokumenter uden PDF-version
(ikke vedlagt)**

Til departementschefen	Natur og klimatilpasning
BLÅ	J.nr. 2014-7578
Frist: 19. aug.	Ref. anfin
	Den 18. august 2015

Godkendt af

DEP J.nr.	Styrelse omr. chef	Styrelse Direktion
2014-7578		

Ministeren

Beslutning om fortsættelse af DTU's skifergasundersøgelse

Indstilling

Det indstilles, at departementschefen godkender, at kontrakten med DTU underskrives, således at skifergasundersøgelsen kan påbegyndes snarest muligt, samt godkender at betalingsnøglen mellem NST og EFKMIN bibeholdes.

Problem

Total har d. 17. aug. meddelt, at de har fundet skifergas i prøveboringen i Dybvad, men ikke i et omfang, så det kan betale sig at udvinde kommercielt. NST sendte inden denne nyhed samme dag kontrakten om en skifergasundersøgelse med NST's underskrift til underskrivning hos DTU. Det skal afgøres, om undersøgelsen skal fortsætte eller annulleres. Ministeren godkendte d. 10. juli projektbeskrivelsen, hvori afgrænsningen efter ønske fra DTU efterfølgende er blevet tilrettet en smule, og hvor tidsplanen pga. forsinkelsen ifm. valget er blevet opdateret.

MIM oplyste i en pressemeddelelse i sep. 2014, at undersøgelsen ville blive igangsat. Den tidligere miljøminister oplyste d. 4. maj 2015 i svar til MIU, at undersøgelsen forventes at gå i gang i maj 2015. Der er d. 4. aug. afgivet foreløbigt svar på MOF 37 om udlevering af kommissorium og tidsplan for undersøgelsen.

Status

NST vurderer, at MFVM ikke længere har et aktuelt behov for undersøgelsen i relation til VVM-vurderingen, og ser helst at den udskydes, til at Total evt. måtte søge om tilladelse til en ny prøveboring. Hvis undersøgelsen skal fortsætte nu, indstiller NST, at EFKMIN betaler en større del af undersøgelsen, da EFKMIN nu har mest brug for den. NST formoder, at der ikke iværksættes borer med fracking inden for den nuværende licens.

EFKMIN vurderer, at behovet for en uvildig videnskabelig undersøgelse er uændret, da denne sammen med erfaringerne fra Dybvad og nye internationale analyser skal bruges som baggrund for en kommende evaluering og regeringsbeslutning vedr. pausen siden 2012 for udstedelsen af nye tilladelser til efterforskning efter skifergas. NST vurderer dog, at dette behov fagligt kan opfyldes med en mere generel undersøgelse/udredning primært i EFKMIN regi.

Undersøgelsen blev forsinket pga. valget og sommerferien. Efter ferien er en ny tidsplan aftalt med DTU med aflevering i ultimo jan. 2016 i stedet for primo dec. 2015. Kontrakten blev d. 17. aug. sendt med NST's underskrift til underskrivelse hos DTU. Det er d. 18. aug. aftalt, at DTU ikke skriver under, før MFVM har afklaret, om undersøgelsen fortsat skal udarbejdes. Kontrakten skal underskrives senest d. 24. aug., hvis den nuværende tidsplan skal overholdes.

Løsning – Strategi og proces

Det taler for at udarbejde undersøgelsen nu, at 1) staten - lige meget om Total finder det kommercielt at indvinde skifergas i Nordjylland eller ej - har brug for en uvildig undersøgelse af skifergas inkl. miljøspørgsmål til EFKMINs evaluering til FT af pausen af udstedelsen af nye tilladelser til efterforskning, og 2) Total endnu ikke har afgjort, om de vil prøvebore andre steder.

På den anden side kan der, som NST fremfører, argumenteres for, at undersøgelsen enten bør annulleres eller sættes på pause, da 1) sandsynligheden for ny prøveboring og dermed behovet for en statslig VVM-proces er minimalt, hvorfor man ikke bør bruge NST's midler på den, og 2) det nu er EFKMIN, der har mest brug for undersøgelsen, og derfor bør bidrage mest.

Natur & Klimatilpasning finder ikke at spørgsmålet om betalingsfordelingen mellem NST og EFKMIN skal genåbnes, da EFKMIN ikke ønsker dette ændret, og det derfor ikke forventes at kunne lukkes hurtigt.

Økonomi

NST og EFKMIN bidrager med hhv. 1 og 0,7 mio. kr. Pga. den nye tidsplan falder betalingen med 80 % i 2015 og 20 % i 2016. DEP skal finde 0,1 mio. kr. til option til indkøb af rådgivning i 2016.

Pressestrategi

NST håndterer eventuelle henvendelser fra pressen vedr. undersøgelsen.

NOTAT

Miljø- og Fødevarerministeriet
Departementet

Natur og klimatilpasning
J.nr. 2015-7578
Ref. anfin
Den 18. august 2015

Beslutning om evt. fortsættelse af DTU's skifergasundersøgelse efter Totals udmelding d. 17. august om at stoppe prøveboringen i Dybvad

Total har d. 17. august meddelt, at de har fundet skifergas i prøveboringen i Dybvad men ikke i store nok mængder til at det kan betale sig at udvinde det kommercielt. Total har ikke, som de gjorde for Nordsjælland, tilbageleveret sin efterforskningslicens for Nordjylland til staten og har derfor fortsat mulighed for at ansøge om nye prøveboringer et andet sted i Nordjylland.

Efterforskningslicensen efter undergrundsloven udløber i juni 2016, men EFKMIN oplyser, at Total har mulighed for at søge om en forlængelse af den. Selskabet oplyser (Ritauz, 18. aug.), at det indgår i dets overvejelser, hvorvidt en eventuel ny prøveboring kan gennemføres inden for en "rimelig tidsramme". Det har også oplyst, at "Skifergas i Danmark absolut ikke er dødt" (finans.dk, 18. aug.).

Hvis Total ønsker en ny prøveboring er det op til den lokale kommune at afgøre, hvorvidt boringen er VVM-pligtig. Dette gælder også for en ny boring i Frederikshavn Kommune, da den daværende miljøministers d. 11. maj 2015 - på kommunens anmodning – kun overtog Frederikshavn Byråds beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen til fremadrettet at vurdere de miljømæssige konsekvenser og træffe screeningsafgørelse knyttet til ændringer i den netop afsluttede boring i Dybvad. Frederikshavn Kommune er derfor fortsat VVM-myndighed for en eventuel ny første fase prøveboring uden frakturering i kommunen.

En ny prøveboring kræver en ny boretilladelse fra ENS, men EFKMIN vurderer, at en sådan tilladelse hurtigt kan udstedes. Boretilladelsen udstedes med forbehold for stillingtagen til sagen efter VVM-reglerne.

Dybdeprøveboringer er som udgangspunkt kun screeningspligtige og ikke direkte VVM-pligtige, og embedsværket i Frederikshavn Kommune indstillede da også i sin tid, at prøveboringen i Dybvad ikke var VVM-pligtig. Byrådet traf dog beslutning om, at prøveboringen var VVM-pligtig. Baggrunden herfor var primært en usikkerhed ift. miljøpåvirkningen fra brugen af kemikalier (inkl. cocktail-effekten), risikoen for påvirkning af grundvandet, boremudders karakter og borepladsens omfang og betydning ift. omgivelserne.

Visse nordjyske kommuner har udtrykt skepsis over for prøveboringer efter skifergas og må ligeledes forventes at kræve en VVM-redegørelse, hvis Total ønsker at prøvebore hos dem. Hvis en ny prøveboring dømmes VVM-pligtig, er det ifølge NST yderst tvivlsomt, om det er muligt at gennemføre og afslutte en prøveboring inden licensen udløber i juni 2016 – medmindre EFKMIN beslutter at forlænge licensfristen - da sagsbehandlingstiden inkl. offentlige høringer for en VVM-redegørelse normalt er omkring et år til halvandet. Hvis licensen forlænges,

fordi Total er ved at få udarbejdet en VVM-redegørelse for en nye fase 1-boring, vurderer NST endvidere, at der – med udgangspunkt i tidsforløbet for den aktuelle boring – vil gå minimum halvandet til to år, inden en ny prøveboring er afsluttet og en anmeldelse af boring med frakturering kan komme på tale.

NST påpeger, at der er en teoretisk mulighed for, at en kommune vil dømme en ny prøveboring ikke-VVM-pligtig, men med de tilbagemeldinger der har været i pressen og i breve til regeringen fra de nordjyske kommuner, finder NST det overvejende usandsynligt, at det vil ske.

NST mener derfor, at det er tidsmæssigt usandsynligt, at MFVM's styrelser skal agere VVM-myndighed på en anden faser (efterforskning med frakturering) eller tredje faser (kommerciel indvinding med frakturering) boring i den nærmeste fremtid, hvorfor de vurderer, at MFVM ikke aktuelt har et særskilt behov for skifergasundersøgelsen. Hvis undersøgelsen skal fortsætte på nuværende tidspunkt, indstiller NST, at EFKMIN betaler en større del af undersøgelsen. Pt. betaler NST og EFKMIN hhv. 1 og 0,7 mio. kr. mens MFVM-dep. har ansvar for at finde 0,1 mio. kr til en option til indkøb af rådgivning i 2016.

EFKMIN ønsker på baggrund af fundet af skifergas at fortsætte med skifergasundersøgelsen, da lukningen af boringen ikke udelukker, at forholdene er anderledes på andre lokationer, og at evt. andre efterforskningsboringer kunne ende med beslutning om frakturering. Total har stadig licens og mulighed for at søge om tilladelse til andre efterforskningsboringer i området.

EFKMIN vurderer også, at behovet for en uvildig videnskabelig undersøgelse af international viden om skifergas relateret til dansk kontekst er uændret, da denne nationale undersøgelse sammen med erfaringerne fra Dybvad og nye internationale analyser skal bruges som baggrund for en kommende evaluering og regeringsbeslutning vedr. pausen siden 2012 for udstedelsen af nye tilladelser efter undergrundsloven til efterforskning efter skifergas.

Kontrakten til skifergasundersøgelsen blev d. 17. aug. sendt til DTU til underskrivning – med Naturstyrelsens underskrift. Ifølge den opdaterede projektbeskrivelse skal den endelige rapport leveres til MFVM ultimo januar 2016. Det er aftalt med DTU, at det skal afgøres forholdsvist hurtigt, om undersøgelsen skal gennemføres eller ej.

Miljøministeriet oplyste i en pressemeddelelse i september 2014, at undersøgelsen ville blive igangsat (<http://mim.dk/nyheder/2014/sep/kirsten-brosboel-overtager-ansvar-for-efterforskning-af-skifergas/>). Den tidligere miljøminister oplyste d. 4. maj 2015, at undersøgelsen forventes at gå i gang i maj 2015 (MIU alm. del spm. 424). Der er d. 4. august afgivet foreløbigt svar på MOF 37 om udlevering af kommissorium og tidsplan for undersøgelsen.

Den tidligere miljøminister oplyste d. 6. maj 2015 i Folketinget ifm. debat om flytning af myndighedsansvaret for boringen i Dybvad, at "...vi har bedt de fremmeste forskere i landet om at foretage sådan en videnskabelig undersøgelse – simpelt hen for at vi kan blive klogere på, hvordan vi kan bruge de erfaringer, og om vi kan bruge de erfaringer, der har været i andre lande, i en dansk sammenhæng"
(<http://www.ft.dk/Samling/20141/spoergsmaal/S1209/index.htm?p=1>). MIM havde dog på dette tidspunkt endnu ikke modtaget det endelige tilbud fra DTU, som først ankom d. 20. maj.

Feltkode ændret

I undersøgelsens projektbeskrivelse fremgår det, at udredningen skal bidrage til at kvalificere statens vidensgrundlag generelt, og mere specifikt være fagligt bidrag til *både* Miljø- og Fødevareministeriets eventuelt kommende VVM-sagsbehandling og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets kommende evaluering til Folketinget.

Natur og klimatilpasning
J.nr. 2015-7578
Ref. anfin
Den 18. august 2015

Beslutning om evt. fortsættelse af DTU's skifergasundersøgelse efter Totals udmelding d. 17. august om at stoppe prøveboringen i Dybvad

Total har d. 17. august meddelt, at de har fundet skifergas i prøveboringen i Dybvad men ikke i store nok mængder til at det kan betale sig at udvinde det kommercielt. Total har ikke, som de gjorde for Nordsjælland, tilbageleveret sin efterforskningslicens for Nordjylland til staten og har derfor fortsat mulighed for at ansøge om nye prøveboringer et andet sted i Nordjylland.

Efterforskningslicensen efter undergrundsloven udløber i juni 2016, men EFKMIN oplyser, at Total har mulighed for at søge om en forlængelse af den. Selskabet oplyser (Ritauz, 18. aug.), at det indgår i dets overvejelser, hvorvidt en eventuel ny prøveboring kan gennemføres inden for en "rimelig tidsramme". Det har også oplyst, at "Skifergas i Danmark absolut ikke er dødt" (finans.dk, 18. aug.).

Hvis Total ønsker en ny prøveboring er det op til den lokale kommune at afgøre, hvorvidt boringen er VVM-pligtig. Dette gælder også for en ny boring i Frederikshavn Kommune, da den daværende miljøministers d. 11. maj 2015 - på kommunens anmodning – kun overtog Frederikshavn Byråds beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen til fremadrettet at vurdere de miljømæssige konsekvenser og træffe screeningsafgørelse knyttet til ændringer i den netop afsluttede boring i Dybvad. Frederikshavn Kommune er derfor fortsat VVM-myndighed for en eventuel ny første fase prøveboring uden frakturering i kommunen.

En ny prøveboring kræver en ny boretilladelse fra ENS, men EFKMIN vurderer, at en sådan tilladelse hurtigt kan udstedes. Boretilladelsen udstedes med forbehold for stillingtagen til sagen efter VVM-reglerne.

Dybdeprøveboringer er som udgangspunkt kun screeningspligtige og ikke direkte VVM-pligtige, og embedsværket i Frederikshavn Kommune indstillede da også i sin tid, at prøveboringen i Dybvad ikke var VVM-pligtig. Byrådet traf dog beslutning om, at prøveboringen var VVM-pligtig. Baggrunden herfor var primært en usikkerhed ift. miljøpåvirkningen fra brugen af kemikalier (inkl. cocktail-effekten), risikoen for påvirkning af grundvandet, boremudders karakter og borepladsens omfang og betydning ift. omgivelserne.

Visse nordjyske kommuner har udtrykt skepsis over for prøveboringer efter skifergas og må ligeledes forventes at kræve en VVM-redegørelse, hvis Total ønsker at prøvebore hos dem. Hvis en ny prøveboring dømmes VVM-pligtig, er det ifølge NST yderst tvivlsomt, om det er muligt at gennemføre og afslutte en prøveboring inden licensen udløber i juni 2016 – medmindre EFKMIN beslutter at forlænge licensfristen - da sagsbehandlingstiden inkl. offentlige høringer for en VVM-redegørelse normalt er omkring et år til halvandet. Hvis licensen forlænges,

fordi Total er ved at få udarbejdet en VVM-redegørelse for en nye fase 1-boring, vurderer NST endvidere, at der – med udgangspunkt i tidsforløbet for den aktuelle boring – vil gå minimum halvandet til to år, inden en ny prøveboring er afsluttet og en anmeldelse af boring med frakturering kan komme på tale.

NST påpeger, at der er en teoretisk mulighed for, at en kommune vil dømme en ny prøveboring ikke-VVM-pligtig, men med de tilbagemeldinger der har været i pressen og i breve til regeringen fra de nordjyske kommuner, finder NST det overvejende usandsynligt, at det vil ske.

NST mener derfor, at det er tidsmæssigt usandsynligt, at MFVM's styrelser skal agere VVM-myndighed på en anden faser (efterforskning med frakturering) eller tredje faser (kommerciel indvinding med frakturering) boring i den nærmeste fremtid, hvorfor de vurderer, at MFVM ikke aktuelt har et særskilt behov for skifergasundersøgelsen. Hvis undersøgelsen skal fortsætte på nuværende tidspunkt, indstiller NST, at EFKMIN betaler en større del af undersøgelsen. Pt. betaler NST og EFKMIN hhv. 1 og 0,7 mio. kr. mens MFVM-dep. har ansvar for at finde 0,1 mio. kr til en option til indkøb af rådgivning i 2016.

EFKMIN ønsker på baggrund af fundet af skifergas at fortsætte med skifergasundersøgelsen, da lukningen af boringen ikke udelukker, at forholdene er anderledes på andre lokationer, og at evt. andre efterforskningsboringer kunne ende med beslutning om frakturering. Total har stadig licens og mulighed for at søge om tilladelse til andre efterforskningsboringer i området.

EFKMIN vurderer også, at behovet for en uvildig videnskabelig undersøgelse af international viden om skifergas relateret til dansk kontekst er uændret, da denne nationale undersøgelse sammen med erfaringerne fra Dybvad og nye internationale analyser skal bruges som baggrund for en kommende evaluering og regeringsbeslutning vedr. pausen siden 2012 for udstedelsen af nye tilladelser efter undergrundsloven til efterforskning efter skifergas.

Kontrakten til skifergasundersøgelsen blev d. 17. aug. sendt til DTU til underskrivning – med Naturstyrelsens underskrift. Ifølge den opdaterede projektbeskrivelse skal den endelige rapport leveres til MFVM ultimo januar 2016. Det er aftalt med DTU, at det skal afgøres forholdsvis hurtigt, om undersøgelsen skal gennemføres eller ej.

Miljøministeriet oplyste i en pressemeddelelse i september 2014, at undersøgelsen ville blive igangsat (<http://mim.dk/nyheder/2014/sep/kirsten-brosboel-overtager-ansvar-for-efterforskning-af-skifergas/>). Den tidligere miljøminister oplyste d. 4. maj 2015, at undersøgelsen forventes at gå i gang i maj 2015 (MIU alm. del spm. 424). Der er d. 4. august afgivet foreløbigt svar på MOF 37 om udlevering af kommissorium og tidsplan for undersøgelsen.

Den tidligere miljøminister oplyste d. 6. maj 2015 i Folketinget ifm. debat om flytning af myndighedsansvaret for boringen i Dybvad, at "...vi har bedt de fremmeste forskere i landet om at foretage sådan en videnskabelig undersøgelse – simpelt hen for at vi kan blive klogere på, hvordan vi kan bruge de erfaringer, og om vi kan bruge de erfaringer, der har været i andre lande, i en dansk sammenhæng"
(<http://www.ft.dk/Samling/20141/spoergsmaal/S1209/index.htm?p=1>). MIM havde dog på dette tidspunkt endnu ikke modtaget det endelige tilbud fra DTU, som først ankom d. 20. maj.

Feltkode ændret

I undersøgelsens projektbeskrivelse fremgår det, at udredningen skal bidrage til at kvalificere statens vidensgrundlag generelt, og mere specifikt være fagligt bidrag til *både* Miljø- og Fødevareministeriets eventuelt kommende VVM-sagsbehandling og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets kommende evaluering til Folketinget.